

VENDÉGSZERETŐ BARÁTOK KÖZÖTT

Irta: Andrzej Stajan, a Dziennik Łódzki főszerkesztő helyettese

Néhány
napot
átöltöttem

Szegeden. Lengyelországból, Łódźból, a textilipar fellelővára, Szeged testvérvárosából jöttem ide. Az én városomban sok millió orsó perreg, a gépek mellett mindennap csaknem háromszáz ezer szövő és fonó dolgozik. A város felett négyszáz kémény füstöl. Łódź nagy város, textiliákat ad egész Lengyelországnak és gyárai exportra is dolgoznak. A fejlődő városban új iskolák, kórházak és új, korszerű lakónegyedek épülnek.

A két világháború közötti időben nagyon nehéz volt a łódzi munkásság élete. A gyerekek ötven százalékat angolkór pusztította el, a munkások 45 százaléka tüdőbajos volt. Most már mindez a múlté. A város — amely forradalmi hagyományokkal büszkélkedhet — lüktet az élettel. A textilgyárak mellett Łódźban Lengyelország felszabadulása után új fém-, elektrotechnikai és vegyipari üzemek épültek. Łódź ma már Közép-Európában nemcsak a textilipar legnagyobb központja, hanem a város életében igen jelentős a szerepe a tudományoknak és a művészeteknek is.

Dióhéja Jogaľva ilyen városból érkeztem Szegedre.

Órákon
át sétáltam

Szegeden, s megkapott a város szépsége. Napközben üdépárkban nézegettem a játszó gyerekeket és a padokon üldögélő nagymamákat. Esténként rőttem a Belváros utcáit, beszélgettem a város lakóival, hallgattam a szép magyar zenét. Gyönyörködtem a tiszai alkonyban. Szeged szépségével megbűvöltem, mégis legszebb emlékeim a találkozások e város embe-

Több gyárban jártam, beszéltem a textilművek főnökeivel, a híres szálamit készítő munkásokkal, a ruhagyár varrónőivel és az újszegedi szövőgyár dolgozóival. Őntudatos célt tapasztaltam a gyárakban, ahol a munka a további előrehaladást, az életkörülmények további javulását szolgálja. Nemcsak ezt vettem észre Szegeden, hanem az embe-

rek szívéllyességét és vendégszeretetét is. Sokat kérdeztek Lengyelországról, majd az ismerkedések, barátkozások után meghívtak otthonukba. Több országban jártam, sehol sem találkoztam azonban olyan meghitt gondoskodással, mint Szegeden.

Kissé
nehéz
feladatot

is tűztem magam elé. Elhatároztam ugyanis, hogy Szegeden és környékén felkeresek itt élő lengyeleket, akiknek többségét a kapitalizmus kényszerítette a vándorútra, s akik a szocializmust építő Magyarországon hazát találtak.

Mórahalmon él az 59 esztendő Várnai (Vrana) Marian. Valamikor, sok esztendővel ezelőtt hagyta el Lengyelországot, vándorbotot vett kezébe, hogy munkát találjon. A háború Magyarországra sodorta, s itt is telepedett meg. Magyar nőt vitt feleségül, családja van és Mórahalmon a Dorozsmai Gépgyárban helyi géptelepeket a vezetője. Várnai Marian fáradhatatlan ember, sokat dolgozik a közösségért. Kommunistaaként segíti a szocialista falu építését. A falusiak körében nagy megbecsülésnek örvend, s igen sokan tisztelik kifejezésüként és kedveskedve »papának« becézik.

A ruhagyár dolgozója Lehel Imréné. Magyar állam-

polgár felesége, s két szép gyermek édesanyja. Szegeden telepedett le, akárcsak Piskorski Alexander, a Malomipari Vállalat sofőre. Becsületesen dolgoznak, összenőttek ezzel a földdel, s forrón szeretik.

Szegeden él a Starachowicból származó 21 esztendő, szépszemű fiatalasszony is, akit Soltysiak-Kasza Janinának hívnak. A szerelem vezette el őt Szegedre. Férje, Kasza doktor, aki pár évvel ezelőtt Lengyelországban ismerkedett meg Janinával. Aztán összeházasodtak, s nagyon szép kislányuk van. Kellemes, szép a fiatal pár otthona, nagyon boldogan élnek.

Átadom
magyar
barátainak,

a szegedi embereknek e rövid írás befejezeként, az újság útján is forró üdvözlétemet, s köszönöm a vendéglátást, mindazt, amit szép városukban tapasztaltam.

Lengyelországban, Łódźban közreadom tapasztalataim, s minden örömmel azon igyekszem, hogy még erősebb legyen a szocializmust építő magyar és lengyel nép testvéri barátsága. Tiszta vizet is ittam. S aki egyszer ivott a Tisza vizéből — a közmondás szavaival — visszavágyik Szegedre.

Hiszem, hogy én is ellátogatok majd újból a Tiszaparti városba.

(Fordította: J. Sobolewski)

Afrikai diákok a szegedi egyetemen

Az egyetemi kollégiumok csöndeseke még. Üresen visszahangoznak a Szegedi Orvostudományi Egyetem Apáthy kollégiumának folyosói is. Egyelőre gazdátlanok a 2—3 személyes takaros kollégiumi lakoszobák.

Kivéve az egyik második emeleti kis szobát, amelynek egész nyáron voltak lakói, meghozza messziről, Afrikából érkezett lakói. Két afrikai diák, akik az új tanévben a Szegedi Orvostudományi Egyetemen folytatják tanulmányaikat.

Ők ketten laknak ebben a szobában. A falon példaképük, a mártírhaltalt halt

Patrice Lumumba arcképe

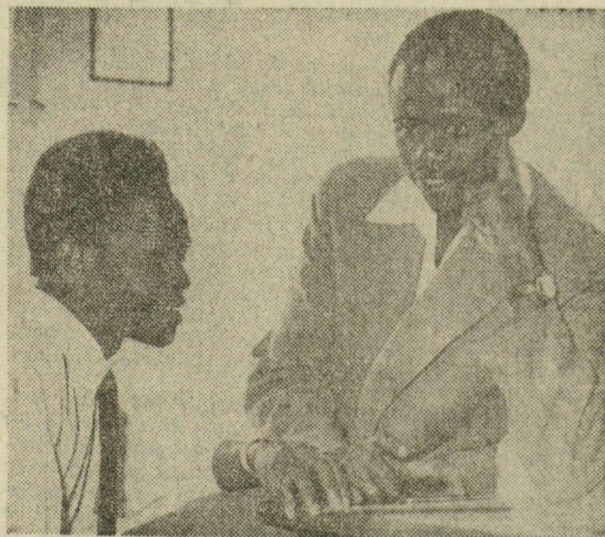
függ. Talán még otthonról hozták magukkal. S a könyvespolcon különféle orvosi szakkönyvek és egyetemi tankönyvek is — magyar nyelven.

— En tudom már egy kicsi magyarul — szolgál magyarázattal a magas, sovány tanganyikai fiú, Filemon Mikol.

S' elmondja kedves történetekkel, hogy ő már több mint két éve tanul hazájától távol itt Magyarországon.

— Hodj hogyan kerültem en Magyarországra? — felel kérdéssel a kérdésre. — Hosszu történet az...

A történet három évvel

ezelőtt kezdődött Szudánban. Filemon Mikol miután Sarungiban elvégezte a középiskolát, tanulmányait pedagógiai főiskolán folytatta tovább Ugandában. De nem volt sok kedve a pedagógiai nyitáshoz. Orvos szeretett volna lenni. Miért?

— Nálunk Afrikában nagyon könnyen halnak meg az emberek — mondja —, nagyon sok a betegség és nagyon kevés az orvos. Ezért akarok orvos lenni.

Ugandában a főiskolán hallotta először, hogy különböző államok ösztöndíjakat alapítottak külföldi diákok számára, s hogy van ilyen ösztöndíj-alapítvány azok számára is, akik orvos akarnak lenni. És Mikol szerencsét próbált. Először nem sikerült. Nem kapott választ a jelentkezésére Kairóból. Akkor egy barátja és támogatója azt ajánlotta neki, hogy próbáljon szerencsét a szudáni magyar követségen. S Mikol, mert nagyon akart orvos lenni, az első kínálkozó alkalommal bekopogtatott a szudáni magyar követség ajtaján.

Kérését meghallgatták, s rövidesen megérkezett Magyarországról az igenlő válasz is. Budapestre.

Néhány hét múlva útnak is indult Filemon Mikol, az a jókedélyű, vidám fiú hozzánk, Magyarországra, Budapestre.

Az első hónapokban

a magyar nyelvvel kellett birkóznia.

— Nem könnyű nyelv a magyar — emlékszik vissza erre a birkózásra, amely sikerrel végződött. S 1959 őszén Filemon Mikol felvették a Budapesti Orvostudományi Egyetem első évfolyamára.

Az első év véget ért Mikol akarata és szorgalma leküzdötte ezt az első próbára tevő akadályt.

Szervezete azonban nem bírta a hűvösebb és az ipari üzemek füstjétől erősen szennyezett fővárosi levegőt. Sokat betegeskedett, s az orvosok úgy döntöttek, hogy a melegebb, jobb levegőjű szegedi klíma szükséges ahhoz, hogy egészsége megmaradjon.

Igy került Filemon Mikol Szegedre. Nyári gyakorlatát már itt végezte a II. számú sebészeti klinikán, dr. Láng Imre professzor irányításával, akiről most nagy szeretettel beszél.

S ugyanígy nyilatkozik barátja, az ugandai Willy W. Anok is. Csak ő törtébb, nehezebb magyarsággal szól, s amikor nem találja meg a szükséges szavakat, angolra fordítja beszédét. Ő még csak mindössze 9 hónapja van Magyarországon, az UNESCO nemzetközi ösztöndíjával került hazánkba. Van szakmája is, postamester. Erre nagyon büszke. Hiszen minden haladó gondolkodású afrikai fiatal példaképe, Lumumba is postamester volt.

Orvos szeretne lenni,

szívsebész. Addig persze, amíg ez a vágy teljesül, még jó néhány esztendő van hátra kemény munkával, sok megpróbáltatással és bizonyára még több sikerrel.

— Szeged jó város — ezzel búcsúznak mindketten. Jól érzik magukat a Tisza partján, s megszerették a szegedi embereket is. Sok száz kilométernyi távolságra hazájuktól így találta otthonra nálunk Filemon Mikol és Willy W. Anok, két fiatal afrikai állam nagyszemű tervek szövő ifjúságának küldöttei. S így találnak otthonra mindenütt a szocialista országokban.

Papp Lajos

Miért nem pihenhetnek a Rákóczi utcaiak?

A népgazdaság és a környékbeli lakosság érdeke egyaránt megkívánja a gyors intézkedést

Huszonnégyen is aláírták, de többen személyesen is elmondták szerkesztőségünkben az alábbi panaszt:

»Ezek hosszú sora óta hallgatjuk a kisebb föld-rengésszerű zajt, amelyet a Kovács-bognár szövetkezet Rákóczi utcai üzemében a rugós porölők okoznak. Különösen azok számára tűrhetetlen az állapot, akik éjszaka is műszakba járnak, s nappal pihennének. Vannak közöttünk öregek, sőt betegek is, azonban még az egészséges ember is megkövetelheti magának a becsülettel végzett munkája után a nyugodt pihenést. Az, hogy a lakóházak közé telepítették egy ilyen zajos üzemet, helytelen intézkedés volt. Mi tudjuk, hogy erre a szocialista fejlődés, az új munkakörülmények miatt szükség volt — s ezért türtüztünk évek óta. De végre valahára pontot kellene ennek az ügynek a végére tenni. Alkalmilag kitélepill valamikor külterületre a szövetkezet — nem lehetne ezt meggyorsítani, figyelembe véve az emberek, a munkások érdekeit is?»

A LEVÉL, s az elmondottak minden szava igaz. A Rákóczi utca 20. szám alatti

üzem felé haladva már messziről hallható a fűlsike-títő dübörgés.

— Pedig most csak egy ajaxkalapács dolgozik — mondta kérdésünkre egy szövetkezeti tag, Sebők Imre, aki bemutatta a zajos műhelyt. — Hallanák csak, amikor mind a négy műkodik. Szinte reszketnek még a falak is...

Ezek után szinte meglepődünk, hogy a Rákóczi és a Homok utcai lakók mellé nem csatlakoztak a Tisza Lajos utcaiak is. Az itteni, 2—4. szám alatti üzemben kilenc ajaxkalapács veri fel a csendet reggel hattól este tízig.

— A környékbeli lakók panaszáinak orvoslására már hozott intézkedést a szövetkezetünk — mondta az elnök. — Megszüntettük az éjszakai műszakot, s inkább drágábban termelünk, elvisszük a kovácsolni valót a kotrótelepre és a MÁV-hoz. Azt azonban már nem tehetjük meg, hogy teljesen leállítsuk a gépeket, mert exportkötelezettségeink mellett jelentős munkákat végzünk a MÁV tőmbánya és textilüzem részére is.

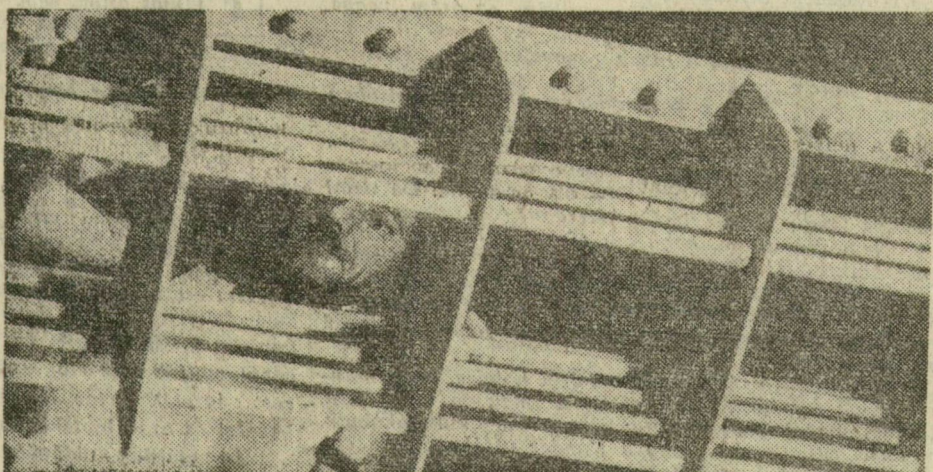
NINCS TEHÁT megoldás a sok család panasza ügyében?

Lenne. A szövetkezet vezetői elmondták, hogy értesülésük szerint két év múlva hitelt biztosítanak számukra, hogy kitelepilljenek a nyugati ipari övezetbe. A tanácsai szervek már ki is jelölték a szövetkezet helyét — most már a pénz kellene. Az illetékes felsőbb szövetkezeti fórumok, mint a Csongrád megyei KISZÖV és a Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetsége a terv-készítésnél vegye figyelembe sok-sok alsóvárosi munkáscsalád kérését is.

gondoljanak a pénzügyi, a gazdasági szervek is a párt-nak a munkásszítály helyzetének javításáról szóló határozatára. De gondoljanak a szövetkezet érdekeire is. A Kovács-Bognár Ksz a csendrelelet értelmében este tíz óra után nem dolgozhat az ajaxkalapácsokkal. Egy teljes műszak marad ki, drágábban termelnek, mert »albérletben« kell végezni a munkát, s még így is több százezer forinttól, termelési értéktől esnek el évente. Tehát emberi és népgazdasági érdekeket tekintve is — indokolt a Kovács-bognár szövetkezet kitélepillésének meggyorsítása.

K. B.

Háromszáz falipolc egy negyedévben

(Somogyiné felv.)

A NIVÓ játékkészítő szövetkezetben minden negyedévben 300 darab falipolc készül óvodás gyermekek számára. A csomagtartóval, fogással ellátott, négyzetmélyes kis polcok készítését nemrég kezdték meg az asztalos részlegben, de azok máris kedveltek az apróságok között. Felvételünkön Pipicz Mihály művezetőt láthatjuk egy új fogással.

Közel 3 millió forint értékben vásároltak tankönyveket Szegeden

Augusztus utolsó és szeptember első napjaiban rendkívül nagy forgalmat bonyolított le az Állami Könyvterjesztő Vállalat 205-ös, az üzemellátó 207-es boltja, valamint a földművelésszövetkezeti könyvesbolt. Hárman összesen 1 millió 125 ezer forint értékű tankönyvet adtak ki az általános és középiskolákban Szegeden, illetve a járás 30 községében és tanyai iskoláiban. A 205-ös könyvesbolt vezetőjének tájékoztatása szerint 13 szegedi középiskola közel egymillió forint értékű tankönyvet vásárolt a tanulók ellátására. Előkészületben ugyanakkor folynak az őszi politikai oktatás irodalmi anyagának előkészítései és készülnek már az őszi nagy könyvvásárra is.

A Szegedi Orvostudományi

Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem, a Szegedi Pedagógiai Főiskola, valamint a Felsőfokú Tanítóképző Intézet várható tankönyvmegrendelése közel 350 ezer forint lesz, a Szegedi Tudományegyetem és a Szegedi Pedagógiai Főiskola nappali Szegeden.

Kinevezések a Szegedi Tudományegyetemre

A magyar forradalmi re egyetemi tanárrá kinevezte dr. Agoston Györgyöt a Szegedi Tudományegyetem neveléstudományi és lélektani tanszékére, dr. Szauder Józsefet a magyar irodalomtörténeti tanszékére, dr. Wittman Tibort a középkori egyetemes történeti tanszék-

re egyetemi tanárrá kinevezte dr. Agoston Györgyöt a Szegedi Tudományegyetem neveléstudományi és lélektani tanszékére, dr. Szauder Józsefet a magyar irodalomtörténeti tanszékére, dr. Wittman Tibort a középkori egyetemes történeti tanszék-